

UCHWAŁA NR XLVII/1081/18
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 25 czerwca 2018 r.

**w sprawie wyrażenia stanowiska o udzielenie poparcia dla negatywnego stanowiska samorządów
lokalnych południowo-zachodniej Wielkopolski w sprawie budowy nowego zagłębia górnico-
energetycznego na terenie gminy Krobia i gminy Miejska Górka**

Na podstawie § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013r. poz. 341 ze zm.) Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Wyraża się poparcie dla stanowiska samorządów lokalnych południowo-zachodniej Wielkopolski w sprawie budowy nowego zagłębia górnico-energetycznego na terenie gminy Krobia i gminy Miejska Górka, które stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwałę przekazuje się do:

- Prezesa Rady Ministrów RP,
- Ministra Środowiska,
- Ministra Infrastruktury,
- Ministra Energii,
- Głównego Geologa Kraju.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XLVII/1081/18
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 25 czerwca 2018 r.

Gostyń, 20 czerwca 2018 r.

Szanowny Pan
prof. dr hab. Mariusz Orion Jędrysek
Sekretarz Stanu
Główny Geolog Kraju
Pełnomocnik Rządu ds. Polityki Surowcowej Państwa
Przewodniczący Międzyresortowego Zespołu ds. Polityki Surowcowej Państwa

Jako samorzady południowo-zachodniej Wielkopolski w oparciu o opinię naukowców, praktyków najwyższej klasy z dziedziny hydrogeologii i hydrogeochemii, stanowczo sprzeciwiamy się budowie nowego zagłębia górniczo-energetycznego na terenie gminy Krobia w powiecie gostyńskim i gminy Miejska Górka w powiecie rawickim.

Powstanie kopalni i elektrowni to negatywny, nieodwracalny wpływ na zdrowie mieszkańców, niska emisja, szkodliwe gazy i pyły, stanowi również zagrożenie dla wód podziemnych ubogiego w wodę regionu, znajdującego się na tzw. płycie suszy Gostyń – Krotoszyn – Rawicz.

Samorzady od lat borykają się na tym terenie z brakiem wody, ograniczeniem jej ilości i złą jakością spowodowaną skażeniem z niekontrolowanych ognisk zanieczyszczeń z dawnych lat, a powstanie odkrywki dodatkowo zagrazi jakości wód przez wody wgłębne o wysokim zasoleniu migrujące z utworów wodonośnych piętra mezozoicznego oraz wody głębinowe z jeszcze głębszego podłoża.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (art. 12 ust. 5) wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany do informowania mieszkańców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W razie budowy kopalni odkrywkowej gminom położonym na złożu węgla brunatnego Oczkowice i w jego sąsiedztwie grozi:

- bezpowrotna utrata zbiorników wód podziemnych (struktur wodonośnych) i ich ujęć na obszarze odkrywki,
- osuszenie w wielu miejscach poziomu wód gruntowych oraz co najmniej 50% straty w zasobach wód podziemnych,
- zagrożenie lokalnych rzek zrzutami zasolonych wód z wielkopromiennego odwodnienia piętra neogeńsko-paleogeńskiego, występującego pod pokładem węgla brunatnego,
- pogłębiony deficyt zasobów wodnych (nasuwa się przy tym pytanie, skąd dostarczać wodę do systemów chłodzenia elektrowni),
- przyrost ascenzji słonych wód podłoża mezozoicznego,
- wpływ procesów utleniania siarczków na obniżenie jakości wód zbierających się w wyrobiskach po eksploatacji węgla, a także zakwaszenie osadów gromadzonych na zwałowiskach, co spowoduje pojawienie się kwaśnych wód bogatych w siarczany.

Mimo występujących zagrożeń związanych z eksploatacją metodą odkrywkową złoża Oczkowice w dwumiesięczniku „Polityka Surowcowa” w artykule pt. „Jaka przyszłość dla górnictwa węgla brunatnego?” (nr 1 z marca-kwietnia 2018, s. 8-9) zasugerowano, że najbardziej nadaje się do górniczego zagospodarowania złoża Oczkowice (Poniec – Krobia).

Uważamy, że jako samorzady mamy obowiązek informować i przedstawiać zagrożenia oraz bronić naszych lokalnych społeczności przed degradacją środowiska oraz wielką katastrofą ekologiczną. Dlatego na podstawie opinii naukowców wnioskujemy, by przed wpisaniem na listę kopalni strategicznych i podjęciem ewentualnej ochrony powierzchniowej złoża Oczkowice przed zabudową, część hydrogeologiczna

dokumentacji złożowej Oczkowice została zaopiniowana przez Komisję Dokumentacji Hydrogeologicznych przy Ministrze Środowiska.

Uważamy, że złożo Oczkowice nie powinno być wpisane na listę kopalin strategicznych, a wymieniane w publikacjach naukowych dla przyszłych pokoleń jako zasobne, ale niemożliwe do wydobycia metodą odkrywkową.

Poziom strat środowiskowych, społecznych oraz kosztów w rolnictwie i przetwórstwie, które może wywołać budowa odkrywki węgla brunatnego w powiecie rawickim i gostyńskim, będzie bardzo wysoki, dlatego w ocenie autorów ochrona złoża Oczkowice i budowa odkrywki na tym złożu nie ma uzasadnienia środowiskowego, społecznego ani ekonomicznego. Jest szkodliwa nie tylko dla interesów lokalnej gospodarki, ale również dla zrównoważonego rozwoju całej Polski. (cyt. na podstawie publikacji:” Wpływ planowanej kopalni Oczkowice na ekonomiczny, produkcyjny i społeczny potencjał rolnictwa i jego otoczenia na Południowo – Zachodni Obszar Funkcjonalny województwa wielkopolskiego” Walenty Poczta, Benedykt Pepliński, Arkadiusz Sadowski, Wawrzyniec Czubak). Według autorów powyższej publikacji średni ubytek produkcji rolnej i w sprzedaży przedsiębiorstw przemysłu rolno-spożywczego na pełnym obszarze oddziaływania odkrywki dla wszystkich wariantów i scenariuszy wyniósł 255,19 mld zł, a dochodów 56,38 mld zł.

Widzimy potrzebę podjęcia starań zmierzających do zmniejszenia zapotrzebowania na węgiel brunatny oraz zwiększenia produkcji energii z czystych, odnawialnych źródeł, które mogą być alternatywą dla energii wytwarzanej z węgla brunatnego. Poszukiwanie alternatywnych, czystych i odnawialnych źródeł energii wpisuje się w realizację Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz ustalenia przyjęte przez Polskę na forum Unii Europejskiej.

Uzasadnienie

Sejmik Województwa Wielkopolskiego z niepokojem obserwuje działania zmierzające do wpisania na listę kopalni strategicznych złóż węgla brunatnego Oczkowice. Analizy prowadzone przez niezależnych ekspertów jak i Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego wskazują, iż korzyści z eksploatacji tego złoża nie zrekompensują strat jakich dozna południowo zachodni obszar Wielkopolski. Zmiana stosunków wodnych doprowadzi do upadku doskonale rozwinięty rolniczo region. Zagrożone będą także duże, posiadające wieloletnią tradycję, zakłady przetwórstwa rolno spożywczego.

Należy podkreślić, iż już wprowadzenie zasad ochrony złóż wywoła szereg ograniczeń i negatywnych zmian na wiele lat przed rzeczywistym rozpoczęciem ich eksploatacji.

Swoje stanowisko w tej sprawie, po przeprowadzeniu wnikliwych analiz, Samorząd Województwa Wielkopolskiego przedstawił również w uchwale nr XIV/405/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 stycznia 2016 roku wskazując wiele negatywnych konsekwencji odkrywkowej eksploatacji złoża Oczkowice.

Wobec powyższego w pełni popieramy stanowisko samorządów lokalnych południowo-zachodniej Wielkopolski w sprawie budowy nowego zagłębia górniczo-energetycznego na terenie gminy Krobia i gminy Miejska Górka.